

Megjelenik
minden kedden.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőhöz (Koröcs-utca, 16. sz.)
intézendők.

Bérmentelen leveleket nem
fogadunk el.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési feltételek:

Egyes évre . . . . . 6 frt
Fél évre . . . . . 3 " 30 kr.
Negyed évre . . . . . 1 " 50 kr.

Hirdetések díja:

öt hasábos petit sor . . . . . 5 kr.

NYILTÉR:

három hasábos petit sor . . . . . 15 kr.

KASSA és VIDÉKE

Politikai és vegyestartalmu hetilap.

A szépesi gazdasági egyesület közlönye.

az előfizetési penzek és hirdetési díjak,
általában a lap anyagi részét illető köz-
lemények a kiadó-hivatálhoz (Pannónia
könyvnyomda és kiadó-részvénytársaság)
intézendők.

Hirdetményeket elfogad:

Hausenstein és Vogler Budapestben,
Becsen, Berlinben, Münchenben, maj-
nai Frankfurtban, Stuttgartban, Ham-
burgban és Bernben. *Moses Rudolf*
Becsen, Prágában, Münchenben, Ham-
burgban, Nürnbergben, majnai Frank-
furtban, Strassburgban, Berlinben, Zü-
richben, Borsoslobán és Nürnbergben.
Lang L. nemzetközi hirdetési irodája
Budapestben. *A déli német hírd. irod.*
Stuttgartban. *A Jägerleite könyvke-
reskedés* Frankfurtban. *Schlottke E.*
Bremában, *Eort Jenő* Lipsceben.

„Tette mutassa mit ér“ . . .

A cambrai hírvészek érkezték, az emelkedett
lelkű, fenkölt gondolkodású Fénelon szabadabb
óráiban meseirással is foglalkozott.

Eszrevette, tapasztalta ő az emberi, a társadalmi
ferdeségeket és hibákat s tudta azt is, hogy az igazság
egyesen, nyílt kimondása nem szokott jó hatású lenni:
amiért állatokra ruházta a megrovandó sajátságokat s azokat szerepeltetve mese
s tanulság alakjában mutatta be a legáltalánosabb
igazságokat. Egyes esetekben tagadhatatlan hatott,
sőt ezután hat még manap is anélkül, hogy az,
akit elítél s kárhoztat, igazsága által ellenséges
indulatra gerjedne.

Egyik meséjében a többi közt farkast s ár-
tatlant még tapasztalatlan úrut beszéltet. A farkas
az akol körül ölkölködván, megszólítja az úrut s
kérdőzködik, hogy mit keres itten s midőn a farkas
a legszebb szavakkal eléadta, hogy csak
lelegesni és szomját a friss patakból enyhíteni
jött s hogy az nem igaz, mintha az állatok ellen-
sége volna, mennyiben neki egy kevés fű is ele-
gendő. — a szerencsétlen úru kimegy az akolból, hogy
együtt lelegesszenek! Alig hogy kilépett, természet-
esen vége lett a szegény úrnek!

Bizony ha saját alkalmzkodásunk végett
másokra nézve hozott, vagy hozandó ítéletünk alap-
jául nem mindig csak a szép, a hízogó nyilatkozato-
kat, hanem határozottan az eljárást, a cseleke-
deteket vennők s ezeket amazokkal szembeállítva
összehasonlítani, társadalmi, politikai téren is nem
egyszer, de fájdalom! igen gyakran akadnánk ilyen
farkasokra.

Ugyan hányan hordják szájon a felebaráti
szeretet parancsolatait; hányan bővelked-
nek a mások javára törni látszó hangzatos szavak-
ban — kiknek tettei s alattomos fondorkodásaik
irigykedés-, gyűlölségtől s a legszembőlőbb rész-
rehajlástól duzzadnak!?

Ugyan hányszor és hánytól hallható az al-
kotmányos élet s intézmények iránti tisztelet?!
Pedig ugyanezek, mihelyt valamely politikai ha-
talmacska letéteményeseivé lesznek, annak gyakor-
latában maga a testület célja által sem szeretik
magukat korlátozva látni! *Akar egy-egy basa* —
kényőkkedvök szerent járnak el s ügyesen elbu-
zódznak, megszedetten félreállnak, mihelyt körükre
kezd égni a dolog s attól tarthatnak, hogy a felo-
csodott közszellem hosszú ujjaira koppantani ta-
lálhat!

Mennyien hangoztatják a testületi-, azt a
közszellem! Ha azután annak következményei
folytán szolgálat-, áldozatkészre kerül rá a sor
— mintha annak a szellemnek a keblekben nyoma
sem volna — habozás, érdeknélküliség, tömeges
részvétlenség és szűkmarkúság vannak napirenden!

Alkotmányos, autonómikus életben lehetetlen,
hogy maga az autonom testület, közönség, érvény-
sítsen minden igazgatási-jogot. Ez teljes lehetetlen-
ség. Ennek oka magában a testületeknek természetes
miségében, lényegében rejlik. Összejövetelek, sza-
vazás, közakarati kívántatik meg ehhez mindenkor,
mi pedig — tudjuk — végtelen lassúsággal, idő-
vesztéssel jár.

Azért minden egyes testület hatalmi ágazatai
gyakorlatára végrehajtó közegeket rendel, melyek
a testületet képviselik, működését kifelé könnyítik,
pótolják.

Magának a testületnek e közegek természet-
esen felelősséggel tartoznak.

S ez másképp nem lehet — különben ha e
közgeket a testület főhatalma letéteményeseinek,
alanyainak nézzük, az autonomia mint ilyen illuso-
riussá lesz.

E szempontból — s minden más helytelen, mert az
autonomia lényegében ütközik, — nem lehet nem
kárhoztatni oly közeg eljárását, mely a felelősség
elvét nem respektálva egyes esetekben egyenest
kimondja, hogy *ő bizony a testület rendkívüli intézke-
désének magát alája nem veti, mert ő feje az* —
De mit szóljunk a közönségről is, mely az

ilyesmit hallgatagon eltűri s jogai megóvására
hathatosan föl nem kel?

A közeg, kivált a fő, minden egyessel szem-
közt annak módja és rendje szerent intézkedik.
disponál, — *de viszont a közeg, még ha élők is, tar-
tozik a testület iránt engedelmeséget, hódolatot tanusítani.*
Amely közeg erre akár ambícióból, akár részrehaj-
lásból nem képes, politikai farkas biz az, melytől
megszabadulni a testület érdekében áll, nehogy
fel, le visszavétel történjék, mint a közölt mesebeli
vad részéről az úru tapasztalatlanságával és együ-
gyűségével.

Járjunk utána s a tudomást megszerezhetjük!
Gyümölesekéről ismeritek meg őket . . .

Agathokles.

A közszellem vívmánya!

Tudomásunkra jutott, hogy a nagy-kállói
k. realtanodában, — mely társadalmi uton létesített
és az állam által átvéteték, — Szabolcs megye lelkis
közönségének újabb áldozatai folytán lehetővé lön,
hogy a következő 1875-iki tanévre az V. osztály
is megnyitassék. A m. kir. közoktatási miniszte-
rium ugyanis f. hó 1-én 17,590. sz. a. intézmé-
nyében értesíté a nagy-kállói realtanoda létesí-
tésére alakított bizottság elnökét, miszerent a bi-
zottság legújabb ténylet, melylyel lehetővé teszi,
hogy a főleg fáradozásai folytán felállított real-
tanoda a jövő 1875-ös tanévben V-ik osztályal is
bővítessék, elismeréssel veszi tudomásul s egy-
üttal az osztály felállítása érdekében a kellő in-
tézkedéseket egyidejűleg megtette.

Örömmel regisztráljuk ez újsgot, mint amely
buzai közművelődésünk — s kifejezőleg realirány-
ban főleg az iparos-osztály — fejlesztésére szolgáló,
jól vezetett s a társadalmi érdekltség folytán
ennyire gyökeret vert intézetnek mindinkább való
megszilárdulását constatalja. — S tesszük ezt an-
nál nagyobb örömmel, mert jóformán szomszédok
vagyunk a megyével, melynek ezen egészséges
közszellemét tanusító tényét foljegyoznunk jól esik.

Nem lehetetlen, hogy e hír egyeseket az
ország felső vidékén közelebről is érdekel, kik
esetleg célszerűnek tarthatják, hogy gyermekeik a
magyar nyelv tökéletes s tiszta kiejtéssel leendő
elsajátítása végett ezen tanintézetnek kínálkozó
felhasználását igénybe vegyék!

A selyemtermelés mint a házi-ipar egyik reményteljes ága Kassán.

A mult napokban alkalmunk volt Soós Sándor
urnak selyemtermelési telepét az Opacka-telel ve-
zető gyalogut mellett a nagy Hernádön levő bürü
közlemben megtekintetni.

Valóban meglepettünk az előttünk minden
tekintetben célszerű és takarékos berendezésen,
mely szeimek elé tárult s következtetni engedett
azon szükségkép megkivánt gondoskodás-, fáradozás-
és kitartásra, azon melegségre, melyet Soós ur e
téren lankadatlanul kifejt és melylyel ő a selyem-
termelés felvirágoztatása eszméjének szenteli tevé-
kenységét a gyakorlat terén.

Soós Sándor uron végszedik a sokat jelentő
igazság, hogy nem az számíthat sikerre, ki egy-
szerre sokra forgácsolja erőit, hanem azé a siker
érmeke, ki összpontosított erejét szakadatlanul a
kitűzött cél elérésére irányozva tevékenységben,
működésben tudja tartani.

Kiváló gond fordítottik ott kivált az eperfiák
levél-termelési képességének gyarapítására. Erésben
bámulatos, amit Soós ur módszer felmutatni képes.

Otlétünkör a hernyók egy része még fejlődés-
ben a számukra készített rekeszekben s állványo-
kon volt ezrével meg ezrével látható. Más része
már egészen befonta volt magát. A telepen felállí-
tott faépítményben vannak a készletek a lepebábok
megfojtása- és a motola a selyemszálak legomboly-
lyítására.

A vidékről és a városból is számosan horda-
nak oda gubókat.

Hogy azonban a tenyésztési kedv élenkel-
venségben tartassék, mindeusetre szükséges volna
ezeknek méltányos beváltásáról s arról gondoskodni,
hogy kiki fáradozásának érdemlett díját is láthatná.
Enélkül a tenyésztést legfőbb gyermekek s já-
tékból üzhetik, miben nincs s nem lehet köszönet!

Ki a fáradságot nem sajnálja. — mit ha látni
akarja a komoly akarat gyümölcsét, nem tehet —
sétáljon ki és tekintse meg az erre mindenesert
érdemes telepet. A szivességből, melylyel Soós ur
fogadni fogja, tapasztalásból biztosíthatjuk.

Igazá van a „Nyitra“ című lapnak — m. hó
3-iki számában a házi-ipar az agáról való nyilat-
kozatában midőn mondja: „vannak más kereset-
források is és pedig olyanok, melyek egyszerűen
alig kerülnek költségbe, más részről pedig csekély
tartamu időt is vesznek igénybe. Ilyen a selyem-
tenyésztés. Csakhogy pelda, vonzó pelda kell ám
ebben is a népek!”

Kassán e példát a nép fölkeresheti és meg-
találhatja.

Levelezés.

Dernő, 1875. július 30.

Tekintetes szerkesztő úr!

Ha e vidék időjárásáról írnek, mint ez e
derék lapok hasábjain más közel vidékről is már
közölve volt, megírnám, hogy a mult hetekben be-
állott folytonos eszések s viharok a különbéle
terményekben itt is — ha nem is nagy mérvű,
de mégis érezhető károkat okoztak.

A burgonya és paszuly szárban dúsan me-
növekedett. A burgonyát, e hasznos táplálékot,
illetőleg félo, hogy a túlságos nedvesség a gumó-
fejlődést akadályozni fogja és rothadást idézend
elé, mi némelyre által már észleltetett is. A pas-
zuly amennyire buja a szárban, annyira szegény
hüvelyében.

Méheink állapota július közepéig kecségető
volt, onné kezdve azonban gyakori hideg eszések
és záporok szünetelni készítették és a virágot nekta-
ra kilugozása által a méztakarítástól megfosztotta
őket. A mézőelő idény már rövid levén a dzurdzo-
nisták a bekövetkező reductióra gondolnak, hol
a kasméhészek, — nem tudván a könnyű kasok-
kal, de mégis életre érdemes apró lakóikkal más-
kép elbánni, — minden jó érzés és felindulás nélkül,
fojtó kénnel csak úgy gyilkolják halomra e szegény
apró, hasznos állatkat.

Folyó hó 28-án községünkben egy még élet-
erős asszony mérgeggomba-evés áldozata lett. Nem
volt arra szorítva, hogy községből, minden meg-
valogatás nélkül egye azt. Aratáskor a mezőn se-
gitgetvén, közben-közben a földről felszedte s ha-
zajövet este elkészítette. Asztalra adván, mennyiben
ferje, kit vele megkínált, visszautasította, hogy
bizony gomba neki nem kell, — az egészet maga
fogyasztotta el, mire rögtöni hányás és esikarás
lepte meg s még azon este, 11 óra felé hirtelen
ki is mult.

Hogy azon gombafaj igen mérgező lehetett,
tanusítja egy kutyának, amely az asszony okadékat
felfalta, rögtöni előlglése, ugyszintén egy macska
esete, mely macskát a kijűrtett lábás nyalogatása
folytán hasonlóan hányás vett elő és erős beleő
kinok mutatkozta rajta.

Szerencse, hogy az asszony nővére s gyerme-
kei már aludtak, mert — szokása szerent — valamint
minden ételéből, valószínűleg ebből is megkínálta
volna.

Ma derült nap mellett szellős időnk van, mi
az atázott és nyirkosan felgyűjtött gabonára jó,
száritó hatással van.

Lőcse, augusztus 4.

A szépesi tanító-egylet Lőcse sz. k. városában
tartott XIV. gyűlése nemcsak az érdekeltek, de
a szemlélo laikus közlel is képes volt emelkedett
hangulatba hozni.

A gyűlés menete, az azokon tartott tárgya-
lások komolysága s a viták tárgyilagossága a sze-

pesi tanítók értelmi magas állásáról tesznek tanubi-zonyoságot. Nem vesztegette őket idejüket üres szavak-kal ékesített czikornyás és emulogós beszédek ledaralásával, még kevésbé lehetett tapasztalni a személyeskedés belyegével bíró recriminációk- és insulatiokat, melyekkel másutt oly gyakran talál-kozhatni: minden a legszebb rendben, higgadt komolysággal s mindamellét érdeket keltő eleven-séggel folyt le.

S ha már a gyűlések teljes megelégedésün-ket vált ki, még inkább meglepett a város részé-ről kifejtett nemes buzgóság és törekvés, melylyel az a falai közötti időzést a legkellemesebb s elfeled-hetetlenül varázsolni iparkodott.

A jövévényeket az iglói vasuti állomásnál a fogatok hosszú sora várta s szállította a gyűlés he-lyére, hol a legnagyobb kedvességgel és előzetke-nyéssel fogadtartak a szállást-adó szives lakosoktól.

A gyűlés előestéjén és annak első napján a katonai zenekar is közreműködött az ünnepély emelésére. Majd a városi tüzeltők gyakorlatiában, majd a dalárda mulattató összhangzatos előadá-sában gyönyörködhetünk. Sőt a tüzezebb vérű fiatal-ság a tánc élveinek is átengedette magát.

Egyszóval a szepesi tanterfiak igazolták, hogy erős és akarat sok szepet és üdvöset eredményezhetnek. Refőjök nézve mindenesetre a legszebb elismerés az volt, melylyel ez alkalommal Lőese lelkes s művelt polgárai érdemeiknek adoztak.

V e g y e s k .

— A „Budapesti Közlöny“ aug. 3-iki 175. számának „Nemhivatalos Rész“ című rovatában a szerkesztő:őjük által a bukovinai magyarok javára gyűjtött adományokra nézve a következő közlést találjuk: „A „Kassa és Vécse“ című hetilap szerkesztője a bukovinai magyar közsegek iskolái javára 115 forintot gyűjtött s terjesztett fel a belügyminiszteriumhoz. Mely hazaifias tett oly megjegyzéssel hozzák nyilvánosságra, hogy ezen összeg az illetők-nek hivatalos uton már elküldetett.“*)

— *A kir. miniszterium* július hó 31-én a kir. e. f. bíróságok újabb szervezése tárgyában kiadott rendelet szerűt a tornai e. f. törvényszék egész területe f. évi okt. 1-jétől kezdve a kassai kir. e. f. törvényszék területéhez esatoltatik.

— *A igazságügyminiszter* e hó 3-án kelt ren-delete a tornai kir. járásbíróságot a tornai és szépsői járásbíróságok területére nézve telekkönyvi hatósággal ruhazza fel s a járásbíróság mint ilyen e működését október hó első napján kezdi meg.

— Az 1875-ki XXV. t. c. 2-ik §-a által fel-állítatni rendelt kir. illeték-kiszabási hivatalok székhelyeiül a kassai pénzügyi kerületre nézve — Abauj, Torna, Sáros és Szepes megyére *Kassa*, Zemplén és Ung megyére *S.-A.-Ujhely*, Borsod megyére *Miskolc* állapították meg. A kassai hivatal ügyköre kiterjed a kassai, szautói, szépsői, szikszói, tornai, bartfai, eperjesi, girálói, kis-szebeni, göllnibányai, késmárki, löseői és lublói adóhiva-talokra. — a s.-a.-ujhelyi a s.-a.-ujhelyi, király-helmei, tokaji, nagy-mihályi, papinai, varannói, ungvári és nagy-bereznai. — a miskolci illeték-kiszabási hivatal ügyköre pedig kiterjed az edelényi, miskolci, mezőkövesdi és sajó-sz.-péteri adóhiva-talokra. Ez illeték-kiszabási hivatalok működése meg-kezdésének idejét f. évi szeptember hó első napja képezi.

— *A m. kir. pénzügyminiszter* Hammer Károly II. oszt. p. ü. titkárt Kassán I. oszt. p. ü. titkárrá a debreceni. — Tomka Mór I. oszt. p. ü. fogalmazót Kassán a kassai, Steiger Antal I. oszt. p. ü. fogalmazót Kassán a s.-a.-ujhelyi, Bihun György I. oszt. fogalmazót Kassán a beregszászi illeték-kiszabási hivatalhoz II. oszt. p. ü. titkárokká. — Szójar János II. oszt. p. ü. fogalmazót Kassán a balassa-gyarmati, Krázer József I. oszt. p. ü. fogalmazót Kassán a kassai illeték-kisz. hivatalhoz I. oszt. p. ü. fogalmazókká. — Horváth Aladár fogalmazó-gyakornokot Kassán a székesfehérvári, Pehovics Ágoston zemplénmegyei volt aljegyzőt és Macsata Boldizsár járásbírósági irnokot Kassán a kassai, Szilágyi Gyula postaszámíttisztet Kassán a s.-a.-ujhelyi illeték-kiszabási hivatalhoz I. oszt. p. ü. fogalmazókká. — Wagner Arnoldot, adóhivatali ellenőrt Szent-Mártonban I. oszt., Bertisk József V. oszt. adóttisztet Kassán a kassai illeték-kiszabási hivatalhoz II. osztályu szántisztte nevezte ki.

— *A vallás- s közokt. magy. kir. miniszter* Myskovszky Victor helybeli főreáltanodai tanárt a magyarországi műemlékek országos bizottságának kullagjává nevezte ki.

— *A kassai m. kir. pénzügyigazgatóság* Horváth Aladárt, fogalmazógyakornokot, és Luszcszky Zsigmond bárót, megyei aljegyzőt, II. oszt. pénzü-gyi fogalmazókká, utóbbit ideiglenes minőségben, nevezte ki.

— *Felhívjuk a közügyelmeit a hirdetményeink* rovatában található *közjegyzői hirdetményre*.

— *A kassai zeneegylet* e hó 1-én tartott alakuló gyűlésén elnökül Eliseher Károlyt, alelnök-ül Lőesz Józsefet, jegyzőül Eder Gyulát, pénztár-

nokul Pocsátkó Károlyt, levéltárnokul Kompóthy Jánost választotta meg. Választmányi tagokká lón-lónek Alexi L. Antal E. Eder O. Haymann F. Heim E. Holländer L. Kain D. Maurer A. Mos-kovics I. Münster T. Steer F. Stöhr A. és Willu-rotter H.

— *Jágósi-Péterffy József* min. biztos e hó 1-én Miskolcon is felette érdekes előadást tartott a házi-pár felkarolása ügyében. Az értekezleten közel 400 ember volt jelen, a többi közt a megye fő- és alispánja, az egész állandó-választmán- s a városi képviselő-testület, a *tanári kar számos tagja*, Horváth Lajos és Lichtenstein József megválasztott országgyűlési képviselők s nagyszámú keres-kező és iparos. Amint a dolog áll, remélhető, hogy az alakuló közgyűlés már e hó 22-én meg-fog tartatni. Az egyesület központja — mint tud-juk — Kassa lesz.

— *E hó 4-én* a Bayer-féle jégveremben két nő-s egy férficseledt foglalkozkodott. A jégoszlo-pokat verték szét, de oly vizgázatlanul, hogy a fentlévő jégnek támasztekül szolgáló alsóbb réte-gek lezuatván, a jég az alatt-dolgozókra zuhat. A férfi-s az egyik nöcselél csak gyöngén sérült meg, de a másik nő, ki a jég által csaknem elte-mettetett, fején, hátán és lábain nehéz ütéseket szen-vedett. Állapota mindamellét nem életveszélyes.

— *Ugyancsak 4-én* a „fekete sas“ nevű ház második emeletéről az építés körül foglalkozó nő az udvarra esett le — de oly szerenésen, hogy e bajnak semmi komolyabb következménye nincs. E szerenéséjét az udvaron levő homokrakásnak köszöni, mely az esés magasságát és súlyát paralyálta.

— *Ordos J.*, budaméri születésű, gőzmalmi munkás, saját lakásában az ajtókilincsre akasz-totta fel magát. E tetének indokai feleségre há-zsártos természete szolgálhatott, ki vele folytonosan zsemblét és civódot.

— *Penteken este* a keményítő gyárban dol-gozó ácsok egyike véletlenül bárdját ejtette le. Az eszköz az épület alatt álló sáfrinak fejére zuhat s kalapját ketté metszvé meg 3 hüvelykre hatolt a szerenésellen fejébe, ki rögtön meg is halt. Nő s három avara maradt hátra utána.

— *Hfy. Mezey Mihály* kir. közjegyző köz-jegyzői irodáját folyó 1875. évi augusztus hó 5-ik napján Szántón, fő-utca 408. sz. házában megnyi-totta. Személyesen található irodájában naponként d. e. 9—12. d. u. 2—4 óra között; egyszersmind intézkedett, hogy hollété és az irodába visszaérke-zése iránt mindig felvilágosítás adathassék. — va-lamint hogy a hozzá címzett iratok és kézbesít-vények távollétében is elfogadathassanak.

— *Előfizetési felhívás*. Farkas Bertalan a la-pokban megjelent beszélyei kiadását elhatározván, az „esti órákra“ című, számos kiállításban megie-lenőd, mintegy 10—12 iv terjedelmű kötet be-szély-gyűjteményre 1 frt ár mellett előfizetést nyit. Az előfizetési pénz a „Zemplén“ szerkesztőségéhez, vagy Lövy Adolf könyvkereskedőhöz Sátoralja-Ujhelybe legkésőbb folyó évi szeptember 1-ig kü-lendő be. Gyűjtőnek 10 előfizető után tisztelet-példányuyal szolgál.

— *Az országos középtanodai tanáregylet* ezidei közgyűlése az isk. takarékpénztárak ügyében ha-tározatilag kimondá, hogy e pénztárak behozatalát nem ellenzi, azonban nincs elegendő tapasztalata arra, hogy azok kötelező behozatalát ajánlja. A polgári iskolákra nézve, melyeknek György Aladár mai szervezetekben teljes felelősségeköt vitatá, állítván, hogy a *célnak, melyet a polgári iskola maga elé tűz, sokkal helyesebben felelhet meg a kiegészített népiskola*, majdnem egyhangulag fogadtatott el ezen indítvány: „mondja ki a közgyűlés, hogy a magyar polgári fiúiskola jelenlegi szervezete a huzai viszo-nyoknak nem felel meg s azt átalakítani kell leg-eelszerűbben oly módon, hogy a népiskolák teljesen egészítettessenek ki.“

— *Vérrokonok közti házasságnak* szomorú kö-vetkezménye, mint azt Vebross statisztikailag be-bizonyította, a tébolyodottság. Az Angolország és Skóthon tébolydáiban tartózkodó tébolyodottaknak fele vérrokonok közötti házasságból származik; nevezetesen Angolországban és Walesban 8170 közül 4308, Skóthonban pedig 1179 közül 514 íté-tébolyodott van. Ugyanazt tapasztalták Francia-országban, Belgium- és Némethonban s ennek következtében is van róla, hogy polgári házassá-gok kötésénél is az ily körülményeket törvény-utján szabályozni fogják s így fognak igyekezni a szomorú következményeket elhárítani.

— *Az előbbi 31. számban*, a tárcában érte-lemzavaró több sajtóhíva van, melyeket most ki-javítunk: a) I. László király helyett (1-ső hasáb alulról 6. sor) I. Ulászló király a várnai csatán. — b) fazék helyett (2-ik hasáb 1. sor) *fa-szék*. — c) főúri eróstit helyett (6-ik hasáb, 1. sor) *főúr eróstit és igazoló*, — olvasandó. d) A 29. számban (4-ik hasáb utolsó bekezdése előtti sor) e mondat „ott volt a méregkehely“, melyet stb. — kimaradt.

— *A fővárosi árvizkárosultak* javára adakoz-tak: Zóna L. 1 frt, Vaskor I. 1 frt, Holländer L.

1 frt, felsőmagyarországi hitelintézet 2 frt, Schirger E. 2 frt, Schirger T. 2 frt, Adriányi-Markó 2 frt, Poltz N. 2 frt, Beller K. 2 frt, Thoman V. 1 frt, Gredsmann és Müller 2 frt, Boglary 1 frt, Herschko-vics M. 1 frt, Szmeccsanyi 1 frt, Szmeccsanyi 2 frt, Kéler J. 1 frt, Reitzmann 1 frt, Wandrasek 2 frt, Burger J. 1 frt, Grünwald H. 2 frt, Mandl 1 frt, Zem-ányi R. 1 frt, Schiller F. 1 frt, Rosenberg J. 1 frt, Bányai N. 1 frt, Markbreiter Gy. 1 frt, Quirsfeld 1 frt, Gerhardt Gy. 1 frt, Strasser 2 frt, Varkoly J. 1 frt, Madarász 1 frt, Flaebart 2 frt, Weisz E. 1 frt, Haymann 1 frt, Szekerák Gy. 1 frt, Megay G. 2 frt, Megay A. 2 frt, Stark N. 2 frt 50 kr., Mauks R. 1 frt, Jelinek H. 1 frt, Kiesel-bach 1 frt, Kohn H. 2 frt, M. Fr. tanár 2 frt, K. Gy. H. 1 frt, Szigaroties A. 1 frt, Stöhr A. 1 frt, Benedek 1 frt, Orbán 1 frt, Gömöri 1 frt. A multkor kimutatott 218 frittal együtt 285 fritt 50 kr. (Folytatjuk.)

— „Klekner ur hónapokon át beszélteni kíván magáról és 10 firtjáról. Most már bírákat keres, akik kimondják, hogy midőn Klekner ur vétekek tartá a bizottsági tagokat pártkülönbség nélkül nem üdvözölni: akkor nem tartá kötelessé-gének őket üdvözölni: akik kimondják, hogy amit nem tenni, vétek: azt tenni, nem köteleesség. — A Klekner ur morálja tehát oda lyukad ki, hogy például: adót nem fizetni, vétek: ergo adót fizetni, nem köteleesség. A hazát nem szeretni, vétek: ergo a hazát szeretni nem köteleesség. Ha Klekner ur ily morál elítélésére nem elég bíró önmagának: ha Klekner ur azzal, hogy a mi idézetünket ol-vasó közönsége elől elvonta, olvasó közönségét seu ismeri el bíróul: mi ugyan neki komédia eljátszá-sához segédkezet nem nyújtunk. Tessék a mult számbunkban irt válaszunkot egész terjedelmében átvenni.“*) s ha rabulismus ugy lesz meggyőződe, hogy olvasóink hallgatag ítélete nem őt fogja súj-tani: akkor ne fízessem. Mi beszámoltunk a mi olvasó közönségünknek és tisztában vagyunk ma-gunkkal. — Ine! Ez Timkó Jozsef urnak multkori viszovallásunkra adott *végirata*. Ehhez kommentár nem kell, mivelhogy túlságij jellemzi önmagát és az íróit, kinek tollából származott. Ehhezkepest Timkó ur félreismerhetlenül megretírál. Szerűte „Klekner ur hónapokon át beszélteni kíván ma-gáról és 10 firtjáról!“ és Timkó urék neki (már t. i. Kleknernek) „komédia eljátszásához segédkezet nem“ nyújtunk. Timkó ur agyában ez úgy egyedüli és egyetlenül igazságos eldöntés-módja — komédia, Timkó ur rabulismusról beszél épen akkor, amidőn ezen idézett nyilatkozatában megeresztett szép szó-játéka valóságosan *rabulistikai rodage*, Most már meggyőződhetik mindenki, hogy Timkó urral szem-ben minden eddigi bettérít kár: annálfoleslege-sebb, mert kétségbevonhatatlanul célnélküli — a további szó! Sunt certi denique fines . . . Adieu Timkó ur! Adieu!

T a n ü g y .

A kassai állami-főreáltanodái ifjusági önkép-zőkör záróünnepélyét július 28-án az előjelzett műsor szerűnt tartotta meg. Igen szép vendégközorú volt jelen. Nagybörzsi a szépen fejlődő roszák, kik élénk figyelemmel hallgatták a szavatolet- és felolvasásokat. Nagy derűtséget idézett elé Garay enyelgő satirája „Az Obsitos“ és mely meghatott-ságot az anyai szív jalkáltása „Rachel siralma“. Az éleynről fényes és durranó kísérletek mellett érdekes és belátó előadást tartott egy tanuló. Végre az igazgató ur lelkes beszéd kíséretében osztá ki a pályadíjakat. Minden jól szervezett tan-ítézetben van önképzőkör. Ez ugyszólván a tanít-ás kiegészítő részét képezi. Az ifjak fennmaradó szabad idejüket önálló munkálkodásra fordítják s munkáik nyilvános bírálása, szavalás, jeles művek felolvasása és fejtegetése által egymásra buzdítóg hatnak. Teljesen osztjuk a „Fővárosi lapok“ néze-tét: „Nálunk ez az irodalmi képzés különösen szükséges nem azért, hogy az önképezők tagjai sereggestül íróká váljanak (Isten mentsen!) hanem hogy az izlés és szellemi fogékonyság s ezton a nemes eszmék szeretete általánosabbá váljék s a kor anyagisága ele ne olje a szép irtási lelkesedést.“ Különösen realskolákra szólnak e sorok. Kassán ily egyletnek még specialis célja is van. Itt önké-pzés, gyakorlati oktatás által mivel s tökéletesíti a nemzeti nyelvet. Bár a felnötteknél is keletkez-nék ily egylet. — bizonyára jótékony befolyást gyakorolna a tiszta magyarosodásra!

— A f. hó elején a fővárosban rendezett rajz-kiállítás alkalmával a kassai főgymnasiumra nézve Müllner Frigyes tanár mértani rajzokért *elisméro* . — és a főreáltanodára nézve Myskovszky Vietor és Szakkay József tanárok hasonló rajzokért *kütn-tető okmányt* nyertek.

*) A kérdéses cikkek nincsenek véka alá rejtve. Ol-vashatók a „K. és V.“ 35. számában „Városi választások után“ és a 19. számban „Párbeszéd“ cím alatt. Szerk.

*) Az adakozók fogadják mely köszönetüket!

Árverési hirdetés.

A Kassai kir. törvényszék, mint teleknyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a boldogkő-ujfalusi 120. számú telekjegyzőkönyvben Tóth Mihály nevére jegyzett s egy ház negyedrészt, valamint legelő s erdő-illetmény egy negyedrészt képező, azonban csak a földter hasznélvezetere terjedő, összesen 40 frta becsült birtokilletőségnek együttesen eszköz-leadó bírói árverése a Kassai kir. ügyészség által képviselt magas kincstár 143 frt tőke-követelésének s járulékaiknak kielégítése végett elrendeltetven, annak Boldogkő-Ujfalú községe bázánál leendő foganatosítására határidőül f. 1875. évi szeptember hó 6-ik napjának d. e. 10 órája, második határnapul 1875. október hó 6-ik napjának szintén d. e. 10 órája tüzetik ki.

Az árverési feltételek következőleg állapítottak meg:

1-ször. Kiküldési árként a fen-
tebb kitett becsérték, vagyis — miután a h. varkozott telekjegyzőkönyvben be-
vezetett birtokilletőség fele 80 frtnak
lett felvéve, ezen összegnek fele —
vagyis 40 frt fog szolgálni, melynek
10%-tőlja bánatpénz gyanánt lez a
bírósiági kiküldött kezéhez az árve-
rés megkezdése előtt letendő.

2-ször. A vevő köteles lesz a
vételárát annak a leütéstől számítandó
6% kamatával együtt két egyenlő
részletben, és pedig az első részletet
a leütés utáni 8. napon, a második
részletet a leütés utáni 4. hét alatt
ezen kir. törvényszék teleknyvi ha-
tóságánál felizetni, a letett bánatpénz
az utolsó részletbe számítatván be.

3-ször. A vevő a vett javak tett-
leges birtokába s hasznélvezetének
élvezésébe a vételár felének lefizetése
után lép, a teleknyvi tulajdonjog
bekebelezése azonban csak az árverési
feltételek teljesítése után fog meg-
történni.

4-szer. A további feltételekre
néve, a polg. tk. rdts 423, 437, 438,
441, 456, 458 s 459. §§-ainak in-
tekdedési szolgálnak zsinormértékül.
Együttal felhivatnak a Kassa vá-
rosa területén kívül lakó hitelvezők,
miszerint a kielégítési sorrend meg-
állapításánál s a vételár felosztásánál
leendő képviselteségek végett Kassán
lakó megbízottat rendeljenek s annak
névét s lakását az eladásig annál
bizonyosabban jelentsék be, minthogy
különben a részekre ügygondnokul
ezennel kinevezett Timkó József hely-
béli ügyvéd által fognak képviseltetni.

Ugyzintén felhivatnak mindazok,
kik az árverés alá becsátandó birtokra
néve tulajdoni, vagy más igényeket,
avagy elsőbbségi jogokat vélnék ér-
vényesíthetni, miszerint igénykérése-
teiket jelen hirdetésnek a hivatalos
lapban való utolsó megjelenésétől
számítandó 15 nap alatt —
habár külön értesítést nem vettek
volna is — ezen kir. törvényszék tele-
knyvi hatóságához nyujtsák be, különben
azok a végrehajtás folyamatát
nem gátolván, igénylők egyedül s
vételár fölölégére fognak utasíttatni.

Kelt Kassán, a kir. törvényszék
mint tkönyvi hatóságnak 1875. évi
ápril hó 2-ik napján tartott üléséből.

Kéler József,
kir. tszéki elnök.
Török Lajos,
kir. tszéki h. jegyző.

7777. sz. p. 1875. 82 1
Hirdetés.

Dr. Offenheimer Gyula
Kassai kir. közjegyző jel. tésé szerént
közjegyzői irodáját folyó 1875. évi
augusztus hó 1-én nyitván meg, ez
az 1874. évi XXXV. t. o. 15. §. ren-
delkezéséhez képest közhírré tétetik.
Kelt Kassán, 1875. évi július
hó 29-én.

Teleky Péter,
kir. tszéki elnök.
Hudák Bertalan,
kir. tszéki h. jegyző.

7886. sz. p. 1875. 83 1
Hirdetés.

Ifj. Mezey Mihály szántói kir.
közjegyző jelentése szerént közjegy-
zői irodáját f. 1875. évi augusztus
5. napján nyitván meg, az az 1874.
évi XXXV. t. o. 15. §. rendelkezé-
séhez képest közhírré tétetik.
Kelt Kassán, kir. tszéknél 1875.
évi július hó 31.

Teleky Péter,
kir. tszéki elnök.
Török Lajos,
h. jegyző.

Árverési hirdetés.

A Kassai kir. törvényszék mint
teleknyvi hatóság részéről közhírré
tétetik, miszerint a kassai 45-ik sz.
tkönyvben Dandás Mihály nevére
jegyzett s összesen 183 frta becsült
birtoknak bírói árverése Gedra Imre
hitelző 31 frt 70 kr. tőkekövetelésé-
nek s járulékaik kielégítése végett
elrendeltetven, annak Kassa községe
bázánál leendő foganatosítása végett
első határidőül f. 1875. évi szeptem-
ber hó 13-ik napjának d. e. 10 órája,
második határnapul 1875. évi október
hó 13-ik napjának szintén d. e. 10
órája tüzetik ki.

Az árverési feltételek következő-
leg állapítottak meg:

1-ször. Kiküldési árként a fen-
tebb kitett becsérték fog szolgálni,
melynek 10%-tőlja bánatpénz gyan-
ánt a bírósiági kiküldött kezéhez az
árverés megkezdése előtt letendő.

2-ször. A vevő köteles lesz a
vételárát két egyenlő részben, és pe-
dig az első részletet a leütés után
8. nap, a második részletet a leütés
után 1. hó alatt ezen kir. törvény-
szék teleknyvi hatóságánál befizet-
ni, a letett bánatpénz az utolsó
részletbe számítatván be.

3-ször. A vevő a vett javak tett-
leges birtokába s hasznélvezetének él-
vezésébe a vételár felének lefizetése
után lép, a teleknyvi tulajdonjog
bekebelezése azonban csak az árverési
feltételek teljesítése után fog meg-
történni.

4-szer. A további feltételekre
néve a polg. tk. rdts 423, 437, 438,
441, 456, 458 s 459. §§-ainak in-
tekdedési szolgálnak zsinormértékül.

Együttal felhivatnak a Kassa
városa területén kívül lakó hitelvezők,
miszerint a kielégítési sorrend meg-
állapításánál s a vételár felosztásánál
leendő képviselteségek végett Kassán
lakó megbízottat rendeljenek s annak
névét az eladásig annál bizonyosabban
jelentsék be, minthogy különben a
részekre ügygondnokul ezennel kineve-
zett Timkó József helybéli ügyvéd
által fognak képviseltetni.

Ugyzintén felhivatnak mind-
azok, kik az árverés alá becsátandó
birtokra néve tulajdoni, vagy más
igényeket, avagy elsőbbségi jogokat
vélnék érvényesíthetni, miszerint
igénykéréseiket jelen hirdetésnek
a hivatalos lapban való utolsó
megjelenésétől számítandó 15 nap
alatt, habár külön értesítést nem
vettek volna is, — ezen kir. törvény-
szék tkönyvi hatóságához nyujtsák be,
különben azok a vételár folyamatát
nem gátolván, igénylők egyedül a
vételár fölölégére fognak utasíttatni.

Kassai kir. törvényszék telek-
nyvi hatóságának 1875. évi ápril
hó 2-ik napján tartott üléséből.

Teleky Péter,
kir. törvényszéki elnök.
Hudák Bertalan,
kir. tszéki h. jegyző.

4559. 77 3-3
p. 1875.

Csődhirdetés.

A Kassai kir. törvényszék mint
csődbírószék részéről közhírré téteti-
k, miszerint úrv. báró Perényi
szül. gróf Csáky Nandine kassai
lakos ellen a csődület az 1840.
XXII. t. o. 5. §. b) pontja értelmé-
ben elrendeltetven, a csőd- és igény-
keresetek beadására f. évi október
hó 4., 5. és 6-ik nappal tüzettek
ki határidőül, perügyelőül s ideig-
lenes tömeggondnokul Horváth
Vince kassai ügyvéd neveztetvén ki.
Felhivatnak tehát mindazok, kik
a fentírtott csődtömeg ellen bármi
jogcimen követeléssel bírnak, misze-
rent követeléseiket a szükséges ok-
mányokkal támogatva a fent kitett
határidőre ezen kir. törvényszéknel
nyujtsák be, mert később beadott
kereseteiknek többé hely adni nem
fogna.

Együttal pedig a csődvalaszi-
mány alakítása s a csődtörvény 51.
s következő §§-ában elősorolt teendők
végett a csődhitelvezők f. 1875.
évi október hó 7-ik napjának d. e. 3
órájára ezen kir. törvényszék elébe
meghivatnak.

Kelt Kassán, a kir. törvényszék
mint csődbírószéknek 1875. évi ápril
30-án tartott üléséből.

Kéler József,
törvényszéki h. elnök.
Török Lajos,
h. jegyző.

Árverési hirdetés.

A soóvári m. kir. kincstári jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a
nagyemlétságu m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1875. évi május 30-án 29,723. sz. a. kelt
intézménye folytán a szomolnoki kincstári uradalomhoz tartozó, Abauj és Szepes megyékben
fekvő alább megnevezett kincstári birtokok zárt írásbeli ajánlatok útján felsőbb jóváhagyás
fenntartása mellett a legtöbbet ígérőnek örök áron el fognak adni, és pedig:

Folyó száma	Helység	Eladandó birtok	Becsár	
			hold	frt
1	a) Abaujmegye.			
2	Aranyidka	Alsó vízi malom	—	558 2900
3	"	Felső " "	—	581 3200
4	"	Felső koresma italm. jogg.	—	14400
5	"	Alsó " "	—	14400
6	b) Szepesmegye.			
7	Szolmonok	Sörház	—	419 8000
8	Szolmonokhutta	Belsőség és kert	—	1500 52
9	"	A rézpörlyde melletti ho- mohelyek	—	600 21
10	"	Tober-Hammer	—	5 2
11	"	Kis kert	—	100 10
12	"	Salakhalom nevű tér	—	427 5300
13	"	Felső vízi malom	—	799 9000
14	"	Alsó " "	—	241 1900
15	"	" " "	—	442 900
16	"	" " "	2	688 1000
17	"	Feketesas koresma	—	— 40000
18	"	italm. joggal	—	— 16000
19	"	Kélemence	—	— 8120
20	"	Vámkoresma	—	— 16000
21	"	" " "	—	— 24460
22	"	Felső koresma	—	— 8000
23	"	Alsó " "	—	— 5200
24	"	" " "	—	— 10400
25	"	" " "	—	— 5200

A következő feltételek alatt:

1. A zárt s 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok 1—8. folyó szám alatt levő tár-
gyakra folyó évi szeptember 6., a 9—16. folyó szám alattiakra folyó évi szeptember hó 7.
és végre a 17—23. folyó szám alattiakra f. évi szeptember hó 9-én délelőtti 10 óráig lesz-
nek a szomolnok magyar kir. erdőhivatalnál beadhatók; később érkezett ajánlatok el nem
fogadtnak.

2. Ezen ajánlatokhoz a főtjkijelölt becsértéknek 10%-ka akár készpénzben, akár
árfolyam szerént számított államkötvényekben esatolandó; az ajánlott összeg számokkal és
betűkkel világosan kiírandó és nyíltan kijelentendő: hogy ajánlattevő az árverési feltételeket
jól ismeri és azoknak magát aláveti.

3. Az eladás csak a jelenlegi tényleges birtokállásra terjed ki.

4. A vételárak a szomolnok m. k. erdészeti és bányászati pénztárnál lesznek be-
fizetendők és pedig vevő tartozik a letett bánatpénzt 30 nap alatt, ha a tárgy vételára a 200
frtot meg nem haladja, az egész összegig; ha a vételár 1000 frtnál többet nem tesz, ennek
felőli, 1000 frton felül pedig egy negyedig kiegészíteni, ellenkező — ugy azon esetben is,
hogy ha a legtöbbet ígérő 30 nappal határidő alatt az adásvevési szerződést aláírni nem
akarná, a letett bánatpénz a kincstár javára bevonatik. — A fizetési részlet második fele,
illetőleg negyede az árverés után számítandó két hónap, harmadik negyede három hónap,
negyedik negyede négy hónap múlva teendő le.

A fizetések mindenkor az ajánlati tárgyalást követő 30-ik naptól a fizetés napjáig
számítandó 8% kamatokkal értetnek.

5. Az ajánlatok az ajánlattevőkre néve azonnal, a kincstárra néve pedig csupán az
elfogadott ajánlatok alapján megkötött adásvevési szerződésnek a magas pénzügyminiszterium
részéről történt jóváhagyása után válnak kötelezővé.

Az ezen eladásokra vonatkozó közelebbi telvilágosításokat a m. k. kincstári jószág-
igazgatóság Soóvárt és a m. k. erdőhivatal Szomolnokon nyujtja, hol a köteendő adás-vevési
szerződések mintái is betekintheők.

Kelt Soóvárt, 1875. évi július 13-án.

(Utánnomat nem díjazattk.)

M. kir. jószágigazgatóság.

Legjobb minőségű vizálló cément

Benczúr eperjesi cémentgyárából, 48 14-20

Mogyoróskán (hanusfalvi posta.)

Kapható:

Kassán	Fleischer és Schirger uraknál,
Eperjesen	Lasz gallner Ágost urnál,
Iglón	Linkesch Samu "
Göllniczen	Luchs Ede "
Késmárkon	Schmör T. és C. "
Sz.-Váralján	Szentistványi F. J. "
Löcsén	Demiani Gyula "
Roznyón	Steller Nándor "
	Justus B. G. "
	Lányi Gusztáv "
	Nehrer Mátyás "

Epen most jelent meg magyar fordítás a hírneves, igen tanul-
ságos könyvnek: 44 16-20

AZ ÖNMEGÓVÁS,

tanácsadó minden korbeli férfiaknak, Laurentiustól. — Számtalanszor bebizonyult segély és orvoslása (26 éves tapasztalás folytán!) a

Gyöngeségi

állapotoknak a finemző ta-
gokban, ideges bajokban sat.
mint a rongáló ünfertőzés és
fajli klesapogások követke-
ményének. — Minden jóváru-
nál, jelesül Kókai Lajosnál, Ká-
roly-utcában, Ara 2 frt 30 kr.

A közönség óvatik bizonyos
utánzásoktól és majmolásoktól s
könyvneve néve, melyek a kö-
zönség elámitása tekintetéből még
hirdetményben s öszerénti le-
írásáig is terjednek. Azért figyel-
jen mindenki arra, hogy könyvem
eredeti 35. kiadását

Laurentiustól

kaphassa, mely egy 8-adrét 208
lapos kötetet képez

60 bonetani ábrával,
acélba metszve és a szerző név-
bélyegével van pecsételve.

Laurentius tanár.